

„NE BANTSD A
MAGYART“

Zrínyi

MURAKÖZ

„Adassék tisztelet
a katona
eszménynek“

Zrínyi-fóhász

Előfizetési ár: fél évre 6.— Ft.
Kiadóhivatal: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1944. február 18.

Politikai hetilap.
Megjelenik pénteken.

FÉNYSUGÁR A SÖTÉTEN

Mult vezércikkünkben azon óhajunknak adtunk kifejezést, hogy bár ébrednének Európa népei, fogynának össze a közös ellenség ellen. Most a tulsó oldalról villant fel az első sugár, elhangzott az első szó.

Két angol főpap emelte fel tiltakozó szavát az angol és amerikai repülők európai barbár pusztításai ellen. Teljesen tisztában vagyunk azzal, hogy a két főpap szavai a pusztában hangzottak el és az ellenség taktikáján mit sem foglalkoztatni. Az angolok és amerikaiak ugyan a főpapok továbbra is bombázzák a templomokat és gyilkolják az ártatlan polgári lakosságot, nőket, gyermekeket. Nem is azért említjük mindezt, mintha azzal a gondolattal foglalkoznánk, hogy ellenségeink a két főpap beszédének hatása alatt be fogják szüntetni a légi támadásokat, hanem annak a reményünknek akarunk kifejezést adni, hogy a nyugati kultúra romjai alatt talán mégis maradt egy kis szikra, amely nem hamvadt el teljesen s amelyből talán még feltámad az a láng, amely évszázadok óta bevilágította Európát és melegengette keblén annak népeit.

Mert mit láttunk eddig?

Ellenségeink, akik büszkék voltak, hogy ők az egész világon a kultúra hordozói, valóságosan kejelegtek abban, hogy a kultúrából minél többet lerombolhassanak. Amit az angol és amerikai repülők Európa legkultúraltabb részeiben. Német, Francia- és Olaszországban véghezvittek, az oly esücsponjia az emberi gonoszságnak, hogy azt semmiféle legsúlyosabb ítélettel sem lehet méltóan megbüntetni. Majd ha az események a történelem ítélszéke elé kerülnek s a tárgyalásos és pártatlan oknyomozók az akkori világ elé fogják tární a mai kor jellemét, bizonyára pirulni fognak az akkori angol diákok és restelni fogják mai őseiket.

Igaz, hogy ezzel a mai vezetők nem sokat törődnek. Lord Cramborne az angol kormány nevében válaszolt a két főpapnak és kijelentette, hogy a háború csak akkor folyhatik sikerrel, ha mindent leállítanak azokban a városokban, ahol a német hadiüzemek dolgoznak. Szóval agyon kell verni mindenkit és le kell rombolni mindent, ami a háborúval összefügg, vagyis egész Európát, mert hiszen, csekély kivétellel, az összes népek védekezésben vannak.

Nohát ez talán mégsem egészen úgy van. O Lordsga tévedésben van. Ha a gyonverik Európát, ki fogja megmutogatni az utazó ifjú gentlemaneknek: nézzétek ezt a híres, több mint ezer éves

templomot a ti apáitok rombolták le, ebben a nagy temetőben pihennek azok a papok, apácák, diákok, nők, gyermekek, akiket a ti apáitok gyilkoltak le azért, hogy ti vastagabb dividendákat söpörhessetek be a kuponok után, nézzétek itt valamikor virágzó kis város volt, boldog emberekkel, játszó gyermekekkel, most pusztá romok, még a denevérek sem találnak bújóhelyet, ezt is a ti apáitoknak köszönheti Európa. De várjatok csak, ez még nem minden. Amit láttok nemcsak német terület. Itt nyugosznak a francia, belga, dán és a később hozzatok csatlakozott olasz polgári halottak is. Ezeket is a ti apáitok verették agyon. Ezek a népek a katonák százezreit és nemzeti vagyonukat áldozták értetek, mert azt hitték, hogy apáitok igazat beszéltek akkor, amikor azt mondták, hogy a dicső Anglia a kis nemzetek védelmében fog fegyvert s amikor ezek a kis nemzetek sorban elbuktak, akkor cserben hagyta őket.

No hát mit szölk ehhez ifjú lordok és viscountok? Ugye szégyenlitek magatokat. Az etoni és cambridgei egyetemeken nem így tanultátok Anglia történelmét, pedig ez a valóság! Hohó! Majd elfelejtettük! Itt van még Lengyelország! A katyni lengyel tisztek dicsőhímszát meg kell még hallgatnotok. Talán a vinnai ukránok is akarnak valamit izenni gyilkosai szövetségeseinek. Borzongtok ifjú lordok és viscountok? Kiver a hideg víz benneteket? Már nem ízlik az Európa ártatlan vérén szerzett tea és szendvics? Hát most szépen menetek baha és mondjátok meg profszoraitoknak, hogy előbb jöjjenek mihozzánk angol történelmet tanulni és azután oktanak benneteket.

Hát igen, tisztelt Lord Cramborne! Ön nagy tévedésben van! Igenis lesznek, akik mindezt el fogják mondani az ifjú lordoknak. Bármennyi halálhozó pilótát küld Ön naponta Európa fölé, még sem fogja célját elérni. Sőt ellenkezőleg! Támadásai sziklaszilárdan egybeforrasztják Európa népeit s nincs messze az a nap,

amikor számadásait keresztül húzzák. Az első rapportokat már hordják Önnek a naponta százával leölt angol pilóták szellemei, a többi pedig meg fogja kapni otthon, hazájában, az élve maradt angol özvegyektől és árváktól.

Az Ön pilótái dúsan fizett angolok, akiknek a háború csak üzlet, mint Önnek, az amerikaiak gangszterek, gyilkosok és egyéb fegyháztöltelékek, akik azért jöttek ide tovább gyilkolni, hogy régebbi büntetésüket elengedjék. Ezekkel szemben állnak a védők, akik nem pénzért és nem halálos, vagy fegyházbüntetés elengedésért, hanem létükért, nemzetük fennmaradásáért küzdenek. Ezek látják feleségeit, szüleik, gyermekeik pusztulását és ha majd ezek tesznek Önnel látogatást, akkor nem emberekkel, hanem kölykeiket védő, oroszlanokkal és tigrissel fogja magát szemben találni.

És ha majd Ön lord Cramborne a Tower romjain állva szemlélni fogja, hogy szedik össze a City törmelékeit, akkor majd hívja össze az angol népet és a durhangból átmenve a moll-ba, magyarázza meg neki saját szavait, de megfordítva: „a német hadigépezet csak akkor dolgozhat sikerrel, ha megállítja az egész életet azokban a városokban, ahol az angol hadiüzemek el vannak helyezve. Tehát melléke, hogy egy gyárra öt templom, nyolc iskola, két kórház esik. Az sem fontos, hogy kétezer munkás működésének megzavarásáért asszonyok és gyermekek tizezreinek kell meghalni. Mert ilyen a háború, tisztelt angol nép!\"

Hogy mit fog Önnek válaszolni az Ön által is vezetett nép, azt nem szeretnénk hallani, de nem is vagyunk reá kíváncsiak.

De, mint bevezető sorainkban mondtuk, el még a hamu alatt az európai kultúra egy szikrája. A két angol főpap az Isten akaratát követve, tiltakozott az angol barbárizmus ellen. Isten nem fogja engedni, hogy a saját dicsőségére alkotott világ néhány lelkiismeretlen, kapzsi pénzeszsák martalékává legyen. A szikrából hatalmas láng fog fellobogni, Európa újra el fogja foglalni az őt méltán megillető helyét, a Crambornok és társaik pedig el fognak menni oda, ahová valók, — a pokolba! Sp.

A honvédtisztikar bajtársi összejövele

A honvédség tisztikarában. — mint ezt már a háború magával hozza változások törtétek, így a tisztek legnagyobb része polgári körökben kevésbé volt ismerős. Ezt elhárítandó, a Zrínyi lakatnaya tisztikara február 12-én este bajtársi összejövetelt rendezett, amelyre meghívta Csáktornya polgári közönségét.

A tiszti étkezde termeiben ott láttuk a polgárság színét-javát. Az összes hivatalnokok a

hivatalnokai karral, az iskolák képviselői, sok más tekintélyes kereskedő és iparos és nagyszámú hölgyközönség.

Festői látványt nyújtott a kitüntetésekkel bőven felszerelt tisztek csoportja, akik közül soknak mellét a vitézi címer és néhányát a német vaskereszt is díszíti, elvegyülve a polgári fekete öltönyök között. Mindannyian hősök, vitézek, akik ezerszer néztek szembe a halállal,

most pedig meg akarják ismerni testvéreiket, akik itthon aggódtak szeretkeik életéért.

A bemutakozás során a katonai parancsnoknak mindenkihez volt egy pár szívélyes szava, a katonai állomásparancsnok pedig mint házigazda, kitűnő figyelemmel ügyelt, hogy mindenki kívánsága teljesüljön.

A polgári közönség ezután, vegyest a tisztikarral, elfoglalta helyeit az asztalnál, hogy egy-két órára barátságos beszélgetés közben, letegye a háború okozta súlyos gondokat.

Zalavármegye meglesteti Gasparich Márk Kiliti muraközi vértanu arcképét

Zalavármegye törvényhatósága legutóbbi közgyűlésén Dr. Szalay Gyula vármegyei tiszti főügyész terjesztette elő a Gasparich Márk Kiliti, ferencendű szerzetes, Muraköz vértanúja, arcképének a vármegye számára való meglestésére vonatkozó bizottsági jelentést.

A bizottság és a közgyűlés is magáévá tette az országot irdalmi és művészeti tanács javaslatát, amely Némethy Béla budapesti rajtáru egyik vázlatát kívánja kidolgozásra. A festom-

Ez a néhány órán át tartó meghitt összefoglaló újabb bizonyítéka annak, hogy a m. kir. honvédség és a polgári lakosság egy test, egy lélek. Hisz egy közös anyától, a magyar hazától erednek. Ami nekik fáj, bennünket is sebez, egy célért, a boldog, szabad jövőért küzdünk, fegyverrel a fronton, más eszközökkel itthon, de egyforma lelkesedéssel és törhetetlen bizalommal a jobb jövő és a független, boldog, nagy Magyarországra vetett hit iránt.

Sp.

honvédek részére, délután és hétfőn kétszer pedig a közönség részére megismételték s miután pénteken is előadták, így összesen hat előadás volt. A tiszta jövedelmet szegény diákok felruházására és tanszerekkel való ellátására fordítják.

Sp.

Megváltó gondolat...

Megváltó gondolat
Oh jer közlemben
Oly értelemben
Mint kaptan
Órökbe.

Megváltó gondolat
Oh hála Néked
Tudom, hogy éltem
Bús, kimértek
Jelenben.

De Rád lelek,
Te örökké jelen vagy
Éféli csendben,
Hajnál pirkadásnál,
Tudom, hogy itt vagy.

Oh élet, élet,
Szívem debban,
Agyam lüktet,
Mindenért hála Néked!
Istenem, Jézusom, Krisztusom!...

Zalán Katalin.

Gyöngyös topánka

A polgáristák előadása

Végre elérkezett a nagy nap, szombat este, amit úgy a kisdiaok, mint tanáraik és szülőik nagy izgalommal, a közönség pedig érthető kíváncsisággal várt.

Mindjárt előjáróban ki kell jelentenünk, hogy kisdiajkaink igazán kitettek magukért. A Gyöngyös topánka „premierje”, minden varaközön felül sikerült. Az előadás gördülékeny, kerek volt s a termet zsufozásig megtöltő közönség egy kellemesen eltöltött est emlékével távozott.

A sok szereplő közül, helyszüke miatt csak a főbbeket említhetjük meg.

A mesekirálykisasszony szerepében Ovcvár Györgyi IV. oszt. tanuló, Szent Rókus-i, 7 gyermekes, földmives leánya, precíz előadással és kitűnő mimikával szerepelt, kiejtése egy alföldi lánykéával vetekszik.

Samu suszterinasj Viced Ferenc IV. oszt. tanuló, mikszvári vendéglős fia játszolta sok megértéssel és természetesen humorral. Ő többször is láttuk, mindig kiváló szerepekben. Minden mozdulata magyaros ízű, dalaiban a magyar erő muzsikál.

A mesekirály szerepét Grábar Branko IV. oszt. tanuló töltötte be, sokat mozgott pipájával és magyaros kiszólásai sok derűtséget kelthettek.

Az udvarmester, Petek Györgyi IV. oszt. tanuló, megértéssel játszotta nehéz szerepét, kész humorista, groteszk figurái állandóan nevettek a közönséget.

A susztermester szerepét Kocián Antal, kiszabadkai muraközi anyanyelvű IV. oszt. tanuló adta. Zamatos magyar beszéde, kiszólásai az öntudatos zalai iparost varázsolta elénk, aki büszke munkájára és nem szégyeli foglalkozását. Tapasztalattal váltott ki, mikor bujkált a sodróra elől, amivel felesége, a mesterné Buday Hilda IV. oszt. tanuló kinalgatta.

Zuzel László IV. oszt. tanuló mint furesz ember ugyancsak jól alakította adott, minden szavát átérzte, alakítása dicséretet érdemel.

A jelmezek is elsorendűek voltak.

Külön dicséret illeti a balletkarr. Krizsianics Aranka IV. oszt. tanuló, mint Szél úrni, Szölczer Vera III. oszt. tanuló, mint Holdsgár és Preininger Angéla IV. oszt. tanuló, mint Napsugar kivaló gimnasztikai és taktusérzékkel, de a többi táncos lányok is, oly szép táncprodukcióval gyönyörködtették a közönséget, amely bármely hivatásos színpadon is megállta volna helyét.

Meg kell még dicsérnünk a tizenkét magyarhúsbis táncost is, akik nagyon szépen jartak el a díszes körmagyard.

A zongoránál Legenstein Laci ker. iskolái III. oszt. nagydiaok ült s sok ambícióval és taktusérzékkel kísérte az előadást.

A betanítás munkáját a két faradhatatlan

vész bántornyai, Muraköz szomszédos községi, zalai származású. A kép meglestése 4.000 pengőbe kerül, ami szükségessé teszi, hogy a már eddig megszávozott 2000 pengőn felül újabb fedezett biztosítások. A kép alján felirattal tünteti majd le a művész, hogy Muraköz vértanújáról van szó és hogy a vármegye közönsége a képet az 1941. április 16-i visszatérés emlékére készítette el.

tanárnő Turák Jánosné és Bánóczy Adrienne végzte sok türelemmel és szeretettel. Ma, a megrövidített tanév idején, amidőn úgy a tanárok, mint a diákok tele vannak munkával, valóban nagy áldozatkészségről tett tanúságot a magyar kultúra e két előharcosa. A polgári iskola igazgatója Kovács J. András ugyancsak kivette részét mindenre kiterjedő figyelemmel és álmutatásaival, a sikerből sok megilleti.

A polgári iskolának ez a kis, meghitt, házi ünnepe újabb bizonyítéka annak, mennyit halad Muraköz és különösen Csaktornya, a visszaérés óta a magyar művelődésben. A szereplő diákok közül, alig talán egy-kettő, ha tudott néhány magyar szót, mert hiszen a szomorú jogszlov korszak alatt jaj volt az olyan tanulóknak, aki magyarul beszélt s lám, rövid 2 és fél év alatt annyira vitték diákjaink, hogy már egy komoly színpadi darab előadására vállalkoztak és nem kevés sikerrel. E tekintetben különösen ki-tűntek Ovcvár Györgyi és Viced Ferenc.

Szerkesztőségünknek gyakran van alkalma kis diájkainkkal egy kis beszélgetést folytatni s örül a lelkünk, amikor tapasztaljuk, hogy azok a diákok, akik két éve még csak „lubin ruke” val tudtak, vagy sehogy sem tudtak köszönni, most büszkén vágják ki a „Szébb Jövő” és beszélgetés közben is azt tapasztaljuk, hogy mondat szerkesztésnek meglepően helyes és gazdag szókincsel bírnak.

A csaktornyai tanárok itt a végvidéken, mindmégannyian löseik a magyar kultúrának, az általuk nevelt generáció oszlopa lesz itt a magyar eszmének. Elvük a régi: Non solus, sed vitae discimus! Az elmúlt rövid idő erős bizonyítéka ennek s bizton remélhetjük, hogy az illetékes körök is lefigyelnek e tényre s úgy az iskoláknak és tanároknak, mint a legnagyobb részben szegényes diákoknak megadnak minden támogatást.

A hatóságok a jövő! Ok a nemzet reményeségei! Minden szeretetünk és támogatásunk az övék kell hogy legyen!

A polgári iskola igazgatója ezúton mond köszönetet a szülőknak, akiknek a ruhazattal, jelmezzel költségek volt, továbbá mindazoknak, akik ruhákat és egyéb tárgyakat kölcsönöztek és mindazoknak, akik az előadás sikerét bármilyen módon igyekeztek előmozdítani.

Szerkesztőségünk pedig Csaktornya közönsége nevében köszönetet mond Kovács J. András igazgatónak, Turák Jánosné és Bánóczy Adrienne tanárnőnek és rajtuk keresztül az egész tanárságnak, hogy hatóságunkban őrzötték és ábrán tartják a magyar hazá és művelődés iránti szeretet lángját. Szolgálat nekik jutalmul az a tudat, hogy munkájuk a hont védő harcokéval egyenlő értékű.

Az előadást vasárnap délelőtt a diákok és

Első Muraközi Szövöde Rt.
CSAKTORNYA
Széchenyi u. 50 • Telefon: 31.
Központi iroda: BUDAPEST

A csendőrség ünnepe

Az 1918. évi gyászos megszállás után sokszor megenyegeltük vagyunk és életbiztonságunk kakaállás örözeit, akik éjt nappalál téve végváltak ránk. Akiknek sohasincs ünnepek, pihenésük is vajmi kevés, mert súlyos kötelességeik állandóan elláglják idejüket.

Ep ezért 1941. április havában kitűró örömmel üdvözöltük derék csendőreinket, akik a honvédek után az elsők vonultak be Muraközbe. Tudtuk, hogy most már nyugodtan hajthatjuk aónra leicserket, mert ismét van, aki vigyaz reánk.

Február 14-én, a na csendőreink is, szeretnén, a háborús viszonyoknak megtelelőn, ünnepeik meg alapításuk évfordulóján, mi pedig szeretettel emlékezünk meg vedőnkől és örözetlenről.

HIRDETÉSEKET

AZ ÖSSZES BUDAPESTI
ÉS VIDÉKI LAPOK RÉ-
SZÉRE IS FELVESZ
LAPUNK KIADÓHIVATALA

A Rostnövényforgalmi Központ végleges helyiségebe költözött. F. hó 14-én a Rostnövényforgalmi Központ valamennyi osztálya végleges helyiségebe a Liszt Ferenc tér 3 számú házba költözött. A Központ a ház első emeletét foglalja el. Leveleim marad a régi: Budapest 53. Postafiók 220. Ut. telefonok: 422 388, 422-389. Fogadóorak szombat kivételével minden hétköznap 12-2-ig.

Irodalom-Könyvek

Perceg a szu

Kosáryné Réz Lola

A török idoktól napjainkig dolgozza fel hatalmas regényciklusában Kosáryné Réz Lola a magyar asszony életét. A nagy nu első része az „Asszonybeszéd”, a mult év egyik legkimagaslóbb irodalmi eseménye. A regényciklus második része, „Perceg a szu”, most jelent meg. Ez is négy nemzedéket, száz esztendőit ölel fel, 1686-tól 1786-ig. Negy asszony története, hátterében Rakóczi Ferenc, Mária Terézia, II. József Magyarországon. Multani az évek, perceg a szu, egymásután sühannak el előttünk a mult meglevenedelt asszonyai, Van közöttük his balyujával arvan Lohérle koldusleányka, van gazdag, előkelő urkisasszony. De asszonyi sorsa mindágyuknak életében sok fájdalommal, szenvedéssel kell a boldogságot megfizetnie. Kosáryné Réz Lola az asszonyok szurke, megpróbáltatásokkal tele mindennapi életének volt meglező szívű, nagyon telte-séges krónikusa, a „Perceg a szu” mint nagyszabású freskó mutatja elmult korok asszonyéletét, azt is, ami minden korban mas benne, de még inkább a környezettől és ráhatól függően lelkét, az asszonyi, avai szívű, asszonyi sorsot, ami még alig változik a századok folyamán. Pompás a regények történelmi háttérre, benne él az egész kor, a XVII. század Európája. Új Idők Irodalmi Intézet Rt. (Singer és Wölnel) kiadásában jelent meg.

Ő is szenvedett...

Dr. Nadas Zoltán

Dr. Nadas Zoltán most megjelent könyve a mai idok legaktuálisabb problémáiról: a szenvedésről szól. „A Fehér Barát” felolós szerkesztője, a jónévi egyházi író és szónok messze elkerül a szentimentális általánososságokat, ehelyett a hit és a becsület acélos igazságával, komoly lelkiismerettel és a melegt érzés ösztönésével mutat a szenvedés legkülönbözőbb forrásaira és ezek közös céljaira, egyszóval: a szenvedés értelmére. Ugyanakkor az istenközlés világtörténelmének lénykévébe segít a szenvedés-hullámokai közközlő lelkét, a nap-nap után való erőleltéséhez, nehézségekhöz szeretettel nyújtja az elviselés krisztusi módzatait is.

Nadas Zoltán írása nyomán a szenvedések errendszerében lüktető élet valósággal hullámzik bennünk és körülöttünk, mintegy árasztva magából a meggyőzést, hogy a mindennap veritékes, könnyes és véres perceit is csak Krisztus formáintha a megváltott ember boldogságára.

Ehhez a minden ízében modern könyvhöz Dr. Scheffler Janos szatnari püspök írt előszót.

Kapható minden könyvkereskedésben. Ár: 9:80 pengő.

Kiadja a „Frater György” Sajtószövetkelet, Budapest, IX. Gönczy Pál u. 2. III. em. 11. — Postafiók 11. — Telefon: 139-100.

S A K K

Királyi játék

A sakkról van szó. A játékok királyáról. Egyesek szerint nem is játék mar, hanem művészet. Kinek hogy. De ki ne hallott volna vala-lyen vonatkozásban róla? Világlopók iruk versenyekről, sakkverszéről. Nincs olyan kultúrörszág, amelyik több-kevésbébb viláshírességet ne tudna a sakkban felmutatni. Azonban nemcsak országok, hanem a mi városunk, Csáktornya is rendelkezik komoly sakkjátékosokkal. Kevesen ismerik meg? Farsánk seregismét. Ismerkedjünk meg velük. Hol találhatók? Azokban az ereményekben, amiket versenyeken éltek. 1943 augusztus 15-én Csáktornya városban Zalaegerszeg ellen. (Az első név mindig Csáktornyai játékos jelent.) Bendelja—Dr Sipos 1:0, Bence—Bita 1:0, Takacs—Albert 1:0, Kis—Dr Szirmai 0:1, Wollheim—Kovács 1:2:1:2, Hidvégy—Maczek 0:1, Alváry—Gehér 0:1, Kovács—Szabó 1:2:1:2. Csapateredmény: 3:1:2:1:2.

1943 szeptember 8-án Zalaegerszegen a visszavágó mérkőzésen: Bendelja—Dr Péntes

Takarékos házlasszony h a Diana sósborszeszt

vásárol, az üres üveget visszaadja a kereskedőnek, aki pénzt ad érte.

1:0, Bodó—Dr Sipos 0:1, Bence—Bita 1:2:1:2, Wollheim—Albert 1:0, Hidvégy—Dr Pinter 1:0, Kovács—Kovács 1:0. Csapateredmény: 4:1:2:1:2.

1943 október 26-án Muraszombat, a környék legjobb sakkőrét képviselő csapata ellen Alsóendván: Bendelja—Dr Lippai 0:1, Peck—Dr Nemező 1:0, Arany (bpesti vendégjátékos)—Csizsar 0:1, Bence—Csizsar 1:2:1:2, Bodó—Varga 1:0, Wollheim—Niserviezer 1:0. Csapateredmény: 3:1:2:2:1:2.

1944 január 30-án Zalaegerszegen: Bendelja—Dr Pinter 0:1, Peck—Dr Sipos 0:1, Magyarics—Maczek 1:0, Bodó—Albert 1:0, Bence—Bita 1:0, Wollheim—Kovács 1:2:1:2. Csapateredmény: 3:1:2:2:1:2.

Természetesen sokkal több játékosa van városunknak, mint a barátságos csapatmérkőzésekben szerepeltek száma mutatja. Ezek a városközi mérkőzések voltak azonban azok a tényezők, amik megmozgatták azokat a sakközöket is, akik eddig halgáltak. Minden sakkörök lakosuk felgyűlt a három nyert és az egy eldöntetlen csapatmérkőzés eredményére. Szükségessé vált, a nagy érdeklődés miatt, házverseny megrendezése, hogy megtalálhassák a sakk-kör azok rangsorát is, akik eddig hiányoztak a mérkőzésekről. Vasárnaponként, esteként találkoznak a Royal kavéházban a játékosok. Versenyfolyók az eddigi csapatban szerepeltek, (hogy sértés ne essék), az első csapat játékosai között is, hogy tisztázzák egymásközti a csapatban helyi sorrendet, mert

az első 5-6 játékos között határozott sorrendi vonalat meghúzni eddig lehetetlen volt. Bendelja—Bodó 3:1, Bodó—Magyarics 4:1:2:2:1:2 eredményel végeztek. Tovább folyik mindkét csapat versenye. Nem állt meg a sakkélet a csapatmérkőzés terén sem. Február 27-én látja vendégül városunk sakkcsapata Zalaegerszeget.

A munka, az elért eredmények megmozgattak magának a sakk-körnek az életét is. Újraköltött a sakk-kör a csáktornyai Muraközi Közművelődési Egyesület keretén belül, mint annak egyik szakosztálya. Ezután belépett az egyesület a Délnyugati Dunántúli Sakk kerületbe, majd ezen keresztül a Magyar Sakk szövetségbe. Ez után módja lesz városunk csapatának kerületi, országos bajnokságra is küldeni.

Természetesen komoly munkára van ehhez szükség. Ezért szeretettel hívunk mindenkit környékbe, legyen az a szellem, vagy a test munkása. Itt nincs osztálykülönbség. Összesimul a 64 kocka mellett a tollforgató sima és a munkától érdes lérltenyér. Nincs más mérője az embernek, mint a tudás. Azok, akik megtalálták egymást és embermódra összebarkóztak a szellem nemes küzdelemben, akkor is egymás támogatói lesznek, amikor az Élet a 64 kockás küzdőtér mellett a Hazáért való küzdelem színhelyére szólítja őket.

Szeretettel várunk mindenkit.

Bodó Sándor.

HIREINK

— **Tanügyi hírek.** A tankerületi kir. főigazgató Berecz Sándor és Berecz Sándorné Zsido Jóna perliki állami mezőgazdasági népiszkola tanítókat a makói mezőgazdasági népiszkolához helyezte át, Skáfar Annát Drávaszentivánra helyettes tanítónékné nevezte ki, Németh Margitot a hodosányi, Horváti Margitot pedig a murcsányi állami népiszkola igazgatói teendőivel bízta meg. Vajda Józsefet a tuskecsényi állami népiszkolától a bochali állami népiszkolához áthelyezte.

— **Kirendelés.** A belügyminiszter Simon Lipót dr. csantavéri orvost Stridovár községhez a községi orvosi teendők ellátására honvedelmi munkára kötelezte.

— **Adóbevallását egyedül és jól elkészítheti,** ha megrendeli az Adóvezetők Tájszövetkeletet, amely már a legújabb pénzügyi rendeletet is tartalmazza s amelynek segítségével mindenki saját maga is kiszámíthatja adóját. Tartalmazza továbbá az összes adóbevallásformákat, valamint a végrehajtással kapcsolatos eljárásokat. A könyv ára: 4:50 P. Kiadja: Molnár Károly, államzárnyelvi áll. vizsgálati bíró okl. számvéve Pécs, Árpád utca 12. sz.

— **Malomfoglaló fiatallembert fogtak el Drávaszömben.** Dojcsics Ferenc 20 éves drávaszömbi lakost malomfoglalás miatt letartóztatták. A Drava partján lévő Doduk-léle vízimalomban az ablakon bemászott és elcsúszott 80 kiló kukoricalisztet. Ugyancsak betört a Markunics-léle malomba is, harmadszori kísérleténél azonban elfogták a esendőrt. Kiderült, hogy Dojcsicsnak tarse és özgadjája is volt.

— **Óvónői kinevezés.** A belügyminiszter Klemlárné Némethy Ida perliki állami kisdudóvói segédóvónőt rendes óvónővé nevezte ki.

— **Új vitézek Muraközben.** A Vitézi Rend zalaegerszegi székkapitánysága ismét több muraközi hőst értesített arról, hogy a Vitézi Rend mellőknak találta őket a rendbe való felvételre.

Február 14-ére volt kitűzve az eskütétel, de a hóvihár okozta közlekedési nehézségek miatt csak ketten érkeztek Zalaegerszegre. Baksa Ferenc belicai hős le is tette az esküt, az egyéb helyekről megjelent vitézekkel, míg Magdalénics Balázs szintén belicai vitéz névmagvarosítása még nincs elfelve, ezért legközelebb, az elmaradottakkal fogja az esküt letenni.

Székely Jenő ezredes, vitézi székkapitány szép beszéddel üdvözölte az új vitézeket.

— **Két évi fegyvázzal végződött a damászi veredek.** Damásza községben, mint megtituk, Petrácz József egy keménylakaórával a veszedékes hevében úgy fejbessújtotta Novák Jánost, hogy az a kórházba szállítás után hamarosan meghalt. A halálösvégü veredek ügye most került a kanizsai törvényszék elé, ahol Petráczot halálra okozó súlyos testisértes miatt 2 évi fegyházza ítélték. Az ítélet nem jogerős.

— **A rosnővények beszolgáltatásának tevaszi határideje.** A 111.860/1943. K. M. sz. rendelet 3 § a ügy szabalyozza az 1943-ik évi terméss rosnővények beszolgáltatását, hogy a termés 70%-át 1943 október 1-ig, a további 30%-ot pedig 1944 április 1-ig kell jogosított kereskedőknek átadni. A tavaszi határidő közeledével a Rostnővényforgalmi Központ nyomatékosan felhívja az érdekeltek figyelmét, a m. kir. Közellátásügyi Miniszter fenti rendelkezésére. Ha a termelőnek bérköltségviselési engedély van, akkor is mielőbb adja át aráját és erőll kérjük vételjegyzéket, amit a Központhoz küldjön meg, mert a beszolgáltatási köteleesség teljesítését a Központ a vételjegy keltével ismeri el.

„ARANY BÁRÁNY”

Kötöttáru üzem, CSÁKTORNYA

Kossuth Lajos u. 9. - Telefon 143.

Gyárt elsődrendű kötöttáru.

Tulajdonos: Kuráth Joachim

A PERLAKI JÁRÁS HIREI

— **A Premus család gyászja.** Február 5-én, Perlakon 81 éves korában meghalt özv. Kosákné szül. Premus Rozália. Szülei tekintélyes perlaki polgárok voltak, egyik fivére néhai Dr. Premus Domonkos Zagrabbán kanonok, majd felszentelt püspök volt s a megboldogult utolsó élő nővére volt az elhalt püspöknek.

Február 6-án temették egész Perlak és a környék óriási részvételével, mert életében is nagy tiszteletnek örvendett.

A Premus család mindenkor mint a katolikus egyház zászlóvivője tűnt ki. A püspökön kívül több egyházi tisztséget is adott Muraköznek, köztük Kosák Pál belicai plébánost, aki a megboldogultban édesanyját gyászolja.

Nyugodjék békében! Családjának igaz részvételünk!

— **Perlaki magyar tanító halála Helsinkiben.** E napokban vettük a tudósítást, hogy Herman Ernő tanító, néhai Herman János, perlaki volt vendéglős fia Helsinkiben meghalt. Hogy vette a sors a magyar tanítót Finnországba és minő körülmények okozták halálát távol magyar hazájától, tudósításunk nem számol be.

— **Áthelyezés a járásbírósnágnál.** Dr. Csányi József perlaki kir. járásbíró Keszthelyre helyezték át. Perlakra még nem nevezték ki Dr. Csányi utódját.

— **Petróleumcsempészt fogtak el.** Sztabicsár Ignác jómódú perlaki gazda és cseplőgéptulajdonos két nagy hordó petroleumot akart a határon egyik megbízottja útján átcsempészteni. Ezt a petroleumot a hatóság útálta ki a nevezett részére a traktorához, hogy a bősziántásokat elvégezhesse. Nevezett ki is váltotta a petroleumot, azonban a fuvarosnak 200 P-őt fizetett azért, hogy a határon átvigye. A csempészség tettenére a fuvarost, aki aztán mindenre kiterjedő vallomást tett.

Sztabicsár bűne annál súlyosabb beszámítás alá esik, mert a petroleumot azért kapta, hogy a szántásokat elvégezhesse, ami fontos közgazdasági érdek, ő pedig ilyen bűnös, az állami megkarosított célra fordította.

Közgazdaság

Kertészet

Szobanövény: Elpiszkosodott (pálma és más keményebb levelű) növényeink levelét könnyen helyrehozhatjuk, ha a tiszta víz már nem használ semmit. Ilyen esetben egy kevés szappant kell melegvízben feloldani, ez oldatnak még az az előnye, hogy a növények levelén lévő nem szívós elösködőket is megöli. Palmáknál, ahol a levelek oly csatornaszerű rovatkásak, kis eset-

Új MÉRLEGEK
MÉRLEGjavítások
FRANK mérlegüzem

NAGYKANIZSA

Eötvös tér 2/a.

Telefon: 509.

tel, máskülönben puharonggyal végezzük a lemosást. Vigyázni kell, hogy az oldat ne csurogjon le a cserépben lévő földre.

Gyümölcsösben: Már ismertem a gyümölcsfák megbetegedéseit és kártevőinek egy részét. Mindenek előtt igen fontos, hogy idejében felismerjük a betegséget, amely gyümölcsainkat megtamadtá, de ugyan akkor fel kell ismer-ni a betegség kórokozóját is. Evvel minden gyümölcsfajtajónosnak tisztában kell lennie, hogy milyen betegséggel áll szemben, azért, hogy ellenük sikeresen tudjon védekezni.

Gombamegbetegedésnél az eröművi munkálatok egy részét ismertem már (gally, agrészek ritkítása, a fán maradt száraz gyümölcs és levelek leszedése stb.) de szükséges úgy a téli, mint a nyári réz és kén tartalmú permetanyagok használata. Kivétel képez a lisztharmat megbetegedés, mikor is csak kizárólag kén tartalmú szereket használhatunk. Sikeresen csak úgy tudjuk az időnként fellépő megbetegedéseket leküzdeni, ha rendszeresen végezzük a permetezést ruflakadástól, egész lombhullásig. Lombos állapotban kodszerű legyen, míg a téli permetezés a gally és agrészeknek jól aztató, vagy népiesen lemosó legyen. Permetezéssel védekezünk még a tetvek, különféle pajzstetvek és hernyók ellen, szükség szerint bor és gyomor méregoldattal.

Vannak kártevők, melyek a gyümölcsös talajában, különösen a tak alatt, mint babok telének át s tavasszal már kiterjedve a föld felszámára feljönnek és úgy végzik pusztító kártevőket.

Mindezekről időnként bővebben nyújtok felvilágosítást, hogy sikeresen tudjunk a különböző időbea fellépő megbetegedések ellen védekezni.

Zöldéségek: Igyekezzünk a szükséges magvakat már most beszerezni. **Csiák.**

M. kir. rendőrség nagykanizsai kapitánysága.

529 1944 sz.

Felhívás

Felvilágosítom a közterületről és telephelyről fuvarozó bérgepkocsit tulajdonosokat, hogy a 178.000/1941 K. M. sz. rendelet 2 § a 2 bekezdés értelmében elvett szállítási korlátozásokat feltétlenül tartsák be és bérgepkocsijukat még taxi igazolvánnyal ellátott egyéneknek sem adják bérebe, illetve ne bocsássák egyes személyek állandó használatára, mert ez a forgalomkorlátozó rendelet szellemével ellentéves s az ellen vétő gépkocsi tulajdonosok gépkocsijait a forgalomból ki fogom tiltani.

Ezen felhívásom a 181.892/1943 X. b. K. M. számú rendeleten alapszik.

Nagykanizsa, 1944. február hó 1-én.

M. Kir. Rendőrkapitányság Nagykanizsa,

amint 1. fokú géptarománykerületi osztály

Nagykanizsa, 1944. február hó 1-én.

A kapitányság vezetője:

Dr. vitéz Bükky Jenő sk.

rendőrtanácsos.

Csáktornyai kir járásbírósg.

Pk. 4943/1943. szám.

Hirdetmény

A csáktornyai kir. Járásbírósg közzli tetszi, hogy özv. Klobucsárics Andrasné gyümölcsös-hegyi lakos kérelmére részéről a 28.000/1919. I. M. sz. rendelet 2 § a) 1. p. alapján elterjesztett kérelme folytán az alltölög meghalt Klobucsárics Mihály kismihályfalvai volt lakos, aki született 1882 évi szeptember hó 22. napján Kismihályfalva községben atyja: Klobucsárics Jakab, anyja: Meghics Anna, vallása: r. kath. felesége neve Zsidovics Teréz, gyermekei száma és neve Andras, aki 1939. évben meghalt, több gyermeke nem volt és aki 1944. évi augusztus hónapban katonai szolgálata bevonult a m. kir. 20 h. n. g. s. ezredhez Nagykanizsára majd onnan az orosz hadterre távozott, s azóta róla semmi féle hír nem érkezett, volt kismihályfalvai lakos

holtnaknyilvánítása iránt az eljárás a mai napon megindította.

Felhívja a bíróság mindazokat, akik az el-tűnt életbelétéről, tartózkodó helyéről, halálának vagy eltűnésének körülményeiről, így különösen arról bírnanak tudomással, hogy az eltűnt a hirdetményben jelzett időn túl, még életben volt, ezt a bíróságnál a kifüggesztéstől számított illetve a hirdetménynek a „Budapesti közlöny,” c. napilapban illetve a „Muraköz” c. hetilapban történt közzétételétől számított 60 napon belül je-lentsék be.

Amennyiben a fenti időpontig bejelentés nem érkezik, úgy a bíróság az egyébként kiderített tények alapján fog a holtnaknyilvánítási ké-relem tárgyában határozni.

Csáktornya, 1944. évi január hó 14. napján.

Dr. Csertő s k.

ku p.

Meghívó.

A Csáktornyai Nyilvános Közraktárak R. T.

Csáktornyan, 1944. évi március hó 3. án, dél-éleltől 12 órákor a Csáktornyai Munkász Takarékpénztár Rt. Csáktornya, Szent László tér 5 szam alatti helyiségében tartja meg

52. évi rendes közgyűlést,

melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívjuk.

Csáktornya, 1944. február hó 11-én.

Az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyv hitelesítésére két jelenlő részvényes kijelölése.
2. Igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentések az 1943. évi üzletéről.
3. A mérleg megállapítása, az igazgatóság és felügyelőbizottság felmentése feletti határozat-hozatal.
4. Felügyelőbizottsági tagok választása.
5. Az alapszabályok 3, 15, 16, 20, 44, 47, 49 és 52. § a) cikk módosítása.
6. Esetleges indítványok.

Mérlegszámla 1943. december 31-én.

VAGYON: Pénztárkészlet 1.162.54. Érték-papírok P. 47.593.—. Adóskok P. 219.449.23. Be-rendezések P. 3.200.—. Ingatlanok P. 62.500.—. Iparvagány P. 5.800.—. Veszteség: áthozat 1942 évről P. 7.910.16. 1943 évi nyereség P. 6.456.66, összesen P. 1.453.50. Vagy on összesen P. 341.158.27.

TEHER: Részvénytörke (2.000 drb. á 1250) P. 25.000.—. Rendes tartalék P. 1.500.—. Ingatlan értékesítékeseni tartalék P. 24.725.—. Adótartalék P. 713.70. Hiteltelek P. 198.962.29. Előlagványok P. 80.000.—. Atmeneti tételek P. 10.257.28. Teher összesen P. 341.158.27.

Veszteség-nyereségszámla 1943 dec. 31-én.

KIADÁSOK: Személyzeti kiadások P. 18.850.15. Munkabérek P. 23.590.81. Üzleti költségek P. 37.074.38. Kamatok P. 33.384.03. Biztosítási díjak P. 7.537.28. Adók és illetékek P. 2.146.01. Veszteségáthozat 1942 évről P. 7.910.16. Összesen P. 130.492.82.

BEVÉTELEK: Raktárkezelési díjak P. 63.345.12. Fekberek P. 62.815.70. Földberek P. 300.—. Eltelési árakat P. 2.578.50. Veszteség: áthozat 1942 évről P. 7.910.16. 1943 évi nyere-ség P. 6.456.66. Maradvány veszteség P. 1.453.50. Összesen P. 130.492.82.

Az igazgatóság.

Jelen mérleg, veszteség- és nyereségszámlát megvizsgáltuk és mindnyben meggyezőnek és helyesnek találtuk.

A felügyelőbizottság.

Hirdessen a „Muraköz”-ben

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 6. - P. na pol leta.
Vredništvo: Horthy Miklos-ter 6.

Csáktornya, 1944 februar 18

Politički tjednik
Zide saki petek.

MALA SVETLOST V VELKOJ KMICI

V našem zadnjem listu smo napisali našu željo, da bi se evropski narodi zbudili i da bi skup prijeli se sile proti skupnemu nepriatelju. Ve se s protivne strane pokazala mala svetlost v tej velkoi kmici.

Dva engleski visoki cerkveni človeki, dva biskupi su reč podigli proti strašnomu mrcvarstvu, kaj engleski i američki i avioni delaju. Nadbiskup varaša Clichesler je pitel vlada, je li znaju voditel naroda to, kakše strane kvare delaju bombaši, da je ngdor nabo moči namestiti i kulko bo to kvarenje prez pameti skodilo narodam. Ostro je odsodil te visoki cerkveni človek one strašnosti, štere su njihovi avioni vernili, da su bombarderali varaše Hamburg i Berlin. Celi svet vidi, da se tu ide za tem, da se vništi jen narod, a to pak tabor ne zahteva.

Za njim je nadbiskup cirkve Canterbury govoril v ime človečanstva i rekel je, da se ono, kaj su včinih z varaša Hamburg, Frankfurt i Berlin, ide dalko prek one politike, šteru vlada tira.

Dobro znamo, da su le reči ostale prez postula i nepriateh nikaj nabodo meniali v svojoj politiki, dake bodo bombe hitali na cirkve i klahi bodo nekrive žene i decu. Nesmo to zato spomenuli, kaj si mrtvi mislino, da su nepriateh od tih reči svojih visokih cerkvenih poglavarov od pameti došli, nego zato, da se nam kaže nekše vufanje, kaj je pod zgorjetim kupom evropske kulture itak ostala v pepelu jena mala iskrica, z štere se bo mrtvi nazaj zdijel od plamen, šteri je črez jezero leta svetil ober Europe i grel naše narode.

Kajti kaj smo do ve vidli?

Naši nepriateh, prem da su oni gizdavi bili na to, da oni nosiju kulturu po celom svetu, si delaju pravo veselje s toga, kaj moreju čim več zrušiti onoga, kaj je kultura napravila. Kaj su engleski i američki bombaši včinih v najbolje kulturnim orsagim, v Nemskoj, Francoskoj i Taljanskoj, to je vrh zločeste človečije pameti i se to se i z najostrešim sodom neda dosta teško strofali. Negda sveta, da bodo te se strašnosti dosle v knjiga pred narode, one englezje, šteri bodo onda živel bo sram zato, kaksi su bili njihovi oči.

Istina, kaj si denešnji voditel s tem ne teraju čuda glavu. Lord Cramborne je dal, v ime engleske vlade odgovora biškupim i rekel je, da tabor more za njih hasnovito teči samo onda, ako bodo v onim varašam, de nemške tabo ske fabrike delaju, zrušili se. Z jenom rečom, treba je zaklati se ludi i zrušiti se, kaj je taborsko, a to je celu Europu, im si evropski narodi ne delaju drugo, nego braniju se proti nepriatelju.

No, eli to nece zato se tak. Gospon lord se vkanjuvleju. Ako zatučuju celu Europu, što bo onda mladog engleskoj gospodi, da bodo naše zenale pohajali, pokazali: glejte mlada gospoda, ovu glasovitu, prek jezero let staru cirkvu su vaši oči dali zrušiti, tu v ovim velkim cintoru počjavju oni popi, opatice, deaki, žene deca, štere su vaši oči dali zaklati samo zato, kaj bodete vi mogh večše dobičke vleči od vaših akcihi, glejte, tu je negda bil lepi varaš, pun srečnih ludi i vesele dece, čenes samo ciglovje, niti šišmiši si nemreju mesto najti, de bi se skrili. I to more Europa vašim očam zafaliti. Eli čekajte, to još noje se. Kaj ste do ve vidli, to je ne samo nemška zemla. Tu počjavju i francoski, belgiški danski i polti vam pristupeni taljanski civilni mrtvi. I te su vaši oči dali zatuci. Ovi narodi su alduvali za vas stotine jezere soldačlje i svojega

narodnoga imetka, zato kaj su misliti, da su vaši oči istinu govorili onda, da su rekli, da je dična Engleska zato zgrabila oružje da brani male narode, a da su, jen za drugim prepali, onda njih je ostavila na cedilu.

No kaj velite k tomu mlada gospoda lordi? Kaj ne, sram vas je? V vašim visokim školam, ste se vi drugač vučili englesku povest, a prava istina je ovo. Hoho! Skoroim smo nekaj pozabili! Tu je još Poljska! Još morate poslušati, kakše dke vam povjavju zaljani polski oficiri v Katvnu. A mrtvi bi još i mrtvi ukraanci v Vinnici steli kakšega glasa poslali pajdašam svojih vubitelov. Kaj se steplete mladi lordi? Vam ide mrtvi voda po hrbtu? Več vam neidu v tek kolači i teh šteroga ste si spravili z neđužne evropske krvi? No ve idite lepo dimo, pak rečite vašim profesoram, naj dođu predi k nam vučiti se englesku povest i onda naj vas vučiju.

Je tak je, poštuvaeni gospon lord Cramborne! Vi se jako vkanjuvleju! Bodo se našitakši, šteri bodo to se znali pripovečati vašoj mladog gospodi. Morete vi ober Europe poslati pilotov kulko očete, z smrtnimi bombami v roka, itak nabodete dostigli ono, kaj kanite. Rano napak Cim bodete evropske narode bole bantovali stem bole bodo čvrsto kak kamen skup držali. I jeje dalko on den, da vam bodo vaše rečune prekržihi. Pive repote već vam nosiju duhi onih, engleskih pilotov, štere saki den, na više stotine z luita dolji strliju, a druge repote bodete dobili doma, v svojoj domovini od onih engleskih dovie i popilov, štere bodo žive ostale.

Vaši piloti su bogato plačeni englezji, šterim

je tabor samo šeft, tak ran kak i vam, amerikanči pak su gangsteri, vubiteli i drugi reštanti, šteri su za to došli sem ludi klati, kaj bi njim prveše štrofe pustili. Proti ovim stancju braniteli, šteri ne harcuvelju za peneze, ili za puščene štrofe, nego za svoje življenje, za obstojnost svojega naroda. Ovi su vidli, kak su njim zaklati žene, decu roditelje i da vas bodo te pohodili, onda nabodete meli posla z ljudmi, nego z oroslani i tigriši, šteri braniju svoje mlade.

I onda, da bodete vi lord Cramborne stali v Londonu na porušenom starinskom, Tower zvanom turnu i bolete gledati, kak okoli ciglove pobiraju, onda pozovite okoli sebe engleskoga naroda, demite v kraj svojega oštrega glasa i z milim glasom mu rečite one reči, štere ste rekli vašim biskupam, nego obrnite je napak: „Nemška more tabora hasnovito voditi samo onda, ako bodo v onim varašam, de engleske taborske fabrike delaju, zrušili se. Ne gledj se na to, čj z jenom fabrikom prepadne pet cirkve, osem škol i dva špitali I to neje važno, kaj mora hmreti deset jezer žen i dece samo za to, da se dve jezere delavcam pošel zastavi. Takši ti je tabor, poštuvaeni engleski narod“. Kaj vam bo za odgovor dal on narod, šteroga i vi vodite, to mi nebi radi poslušali, niti pak nesmo toga želni.

Ali kak smo napre rekli, živi pod pepelom još iskrica evropske kulture. Dva engleski biškupi govorili su po božoj volji, da su se postavili proti engleskoj zločestoci. Bog nabo dozvolil, da bi prepala ona zemla, šteri si je sam stvoril za svoju diku, samo zato, kaj bi si neštetni gladni i pređušni napunili s penezi svoja vreća. S te iskre bo se zdijel velki plamen. Europa bo nazaj zavzela ono mesto, štero njoj pripada, a lordi Cramborni i njihovi vraži pajdaši pak bodo odisli ta, de njim je mesto, — v pekel.

Sp.

Velika sesija Zalavármegyije

Važen govor vitéza grofa Teleki Béle főispána

Varmegyinski zastupniki Zala varmegyije su ov tjeden meli svoju velku sesiju, na šteroj je vitéz grof Teleki Béla,

főispán držal velkoga govora, v šteromu je med više toga rekel i ovo:

Obskrba z obutelj

Minister za obskrbu naroda i vladin komišar za gospodarenje s kožom su obečali, da se bo nekaj više kože i bakančov vun dalo, pak stoga bo se moglo gospodaram još ovo leto nekaj više dati. Za drugo leto, da bude zišla bolša obskrba z kožom, opravom i železom, onda

bodo i gospodari dobili više toga, eli samo tak, ako bodo se i gospodari trsili spunjavati svojih dužnosti nutri davanja za orsag, kajti samo tak more država spunjavati zahteve gospodarov ako i oni zvršiju svoje dužnosti.

Nutri davanje

Za to veli főispán, da kak kontrola januara meseca kaže meniši gospodari su krušno zrnje zvršili, nego pre mašči i slobodnom zbiranju su dužni ostali. Ran tak su i veški gospodari pre tem dužni ostali. Na žalost,

navek slabo gospodari i bo treba ostro pretisnuti, kajti nečeju zvršavati svoje dužnosti nutri davanja.

Moral je főispán, zbog toga napraviti korake v jarasu Alsólendva, Csáktornya i Perlak, kajti tu je najslabeše nutri davanje.

Pomoč soldačkim familijam

Lanjsko leto je főispán v ime taborske pomoči vun dal 32,700 pengő.

Pozivlje főispán naroda varmegyije, da je taborske familije ne smeti napusti-

ti. I v našoj varmegyiji imamo dosti taborskih familiji, ove je treba podpirati i pokazati njim zafalnost za to, kaj su alduvali krv za domovinu.

„ARANY BÁRÁNY”

KÖLTŐTÁRU ÜZEM, CSAKTORNYA

Kossuth Lajos u. 9. - Telefon 143.

Gyárt elsődrendű költőtárukat.

Tulajdonos: Kuráth Joachim

A PERLAKI JÁRÁS HIREI

— **A Premus család gyászja.** Február 5-én, Perlakon 81 éves korában meghalt öv. Kosákné szül. Premus Rozália. Szülei tekintélyes perlaki polgárok voltak, egyik fivére néhai Dr. Premus Domonkos Zagrábban kanonok, majd felszentelt püspök volt s a megboldogult utolsó élő nővére volt az elhalt püspöknek.

Február 6-án temették egész Perlak és a környék óriási részvétellel, mert életében is nagy tiszteltek örvendtek.

A Premus család mindenkor mint a katolikus egyház zászlóvivője tűnt ki. A püspökön kívül több egyházi férfit is adott Muraköznek, köztük Kosák Pál belicai plébánost, aki a megboldogultban édesanyját gyászolja.

Nyugodjék békében! Családjának igaz részvételünk!

— **Perlaki magyar tanító halála Helsinkiben.** E napokban vettük a tudósítást, hogy Herman Ernő tanító, néhai Herman János, perlaki volt vendéglős fia Helsinkiben meghalt. Hogy vette a sors a magyar tanítót Finnországba és minő körülmények okozták halálát tavol magyar hazájától, tudósításunk nem számol be.

— **Áthelyezés a járásbírósnál.** Dr. Csányi József perlaki kir. járásbírói Keszthelyre helyezték át. Perlakra még nem nevezték ki Dr. Csányi utódját.

— **Petróleumcsempészt fogtak el.** Sztubicsár Ignác jómódú perlaki gazda és cseplőgéptulajdonos két nagy hordó petróleumot akart a határon egyik megbízottja útján átcsempészíteni. Ezt a petróleumot a hatóság útálta ki a nevezett részére a traktorához, hogy a bérszántásokat elvégezhesse. Nevezett ki is váltotta a petróleumot, azonban a fuvarosnak 200 P-öt fizetett azért, hogy a határon átvigye. A csempészt tettenérite a fuvarost, aki aztán mindenre kiterjedő vallomást tett.

Sztubicsár büne annál súlyosabb beszámítás alá esik, mert a petróleumot azért kapta, hogy a szántásokat elvégezhesse, ami fontos közgazdasági érdek, ő pedig ilyen büzös, az államot megkárosító célra fordította.

Közgazdaság

Kertészet

Szobanövény: Elpiszkosodott (pálma és más keményebb levelű) növényeink leveleit könnyen helyrehozhatjuk, ha a tiszta víz már nem használ semmit. Ilyen esetben egy kevés szappant kell melegvízben feloldani, ez oldatnak még az az előnye, hogy a növények levelein lévő nem szivós élősködőket is megöli. Palmáknál, ahol a levelek oly csatornaszerű rovatkások, kis eset-

tel, máskülönben puharonggyal végezzük a lemosást. Vigyázni kell, hogy az oldat ne csurogjon le a cserépben lévő földre.

Gyümölcsösbősn: Már ismertem a gyümölcsfák gombabetegségeit és kártevőinek egy részét. Mindenek előtt igen fontos, hogy idejében felismerjük a betegséget, amely gyümölcsfainkat megtamada, de ugyan akkor fel kell ismerni a betegség körkörösait is. Evvel minden gyümölcsfajlatadonossnak tisztában kell lennie, hogy milyen betegséggel áll szemben, azért, hogy ellenük sikeresen tudjon védekezni.

Gombabetegedésnél az eröművi munkálatok egy részét ismertem már (gally, agrészek ritkítása, a fán maradt száraz gyümölcs és levelek leszedése stb.) de szükséges úgy a teli, mint a nyári rés és kéntartalmú permetanyagok használata. Kivetelt képez a lisztharmat megbetegedés, mikor is csak kizárólag kéntartalmú szereket használhatunk. Sikeresen csak úgy tudjuk az időnként lelépő megbetegedéseket leküzdeni, ha rendszeresen végezzük a permetezést rügylakadástól, egész lombhullásig. Lombos állapotban ködszerű legyen, míg a teli permetezés a gally és agrészeknek jól azatol, vagy népiesen lemosó legyen. Permetezéssel védekezünk még a tetvek, különféle pajzstetvek és hernyók ellen, szükségserűen bor és gyomor mérgegdattal.

Vannak kártevők, melyek a gyümölcsös talajában, különösen a tak alatt, mint babok telnek át s tavasszal már kikeljövde a föld felszínére feljönnek és úgy végzik pusztító kártevésüket.

Mind ezekről időnként bővebben nyújtok felvilágosítást, hogy sikeresen tudjunk a különböző időben fellepő megbetegedések ellen védekezni.

Zöldseges: Igyekezzünk a szükséges magvakat már most beszerezni.

Csiak.

M. kir. rendőrség nagykanizsai kapitánysága.

529/1944 sz.

Felhívás

„Figyelemzetem a közterületről és településhelyről fuvarozó bérgepkocsi tulajdonosokat, hogy a 178.000/1941 K. K. M. sz. rendelet 2 § a 2 bekezdés értelmében elvett szállítási korlátozásokat feltétlenül tartsák be és bérgepkocsijukat még taxi igazolvánnyal ellátott egyéneknek sem adják berbe, illetve ne bocsassák egyes személyek állandó használatára, mert ez a forgalomkorlátozó rendelet szemellenfél ellenkezik s az ellen vétő gépkocsi tulajdonosok gépkocsijait a forgalomból ki fogom tiltani.

Ezen felhívásom a 181.892/1943 X. b. K. K. M. számú rendeleten alapszik.

Nagykanizsa, 1944. február hó 1-én.

M. Kir. Rendőrkapitányság Nagykanizsa,

amit I. tóka gépjárműkereslet hatóság

Nagykanizsa, 1944. február hó 1-én.

A kapitányság vezetője:

Dr. vitéz Bükyi Jenő sk.

rendőrtanácsos.

Csáktornyai kir. járásbírósnál.

Pk. 4943/1943. szám.

Hirdetmény

A csáktornyai kir. járásbírósnál közhírré teszi, hogy öv. Klobucsáries Andrasné gyümölcshegyi lakos kérelmező részéről a 28.000/1919. I. M. sz. rendelet 2 § a) 1. p. alapján elterjesztett kérelme folytán az állatölget meghalt Klobucsáries Mihály kismihályfalvai volt lakos, aki született 1882 évi szeptember hó 22. napján Kismihályfalva községben atya: Klobucsáries Jakab, anyja: Megács Anna, vallása: r. kath. felesége neve Zadravec Terézia gyermekei száma és neve Andras a) 1939. évben meghalt, több gyermeke nem volt és aki 1914. évi augusztus hónapban katonai szolgálatra bevonult a m. kir. 20 h. n. v. gy. c. zredhez Nagykanizsára majd onnan az orosz hadterrebe távozott, s azóta róla semmi féle híre nem érkezett, volt kismihályfalvai lakos

holtnaknyilvánítása iránt az eljárást a mai napon megindította.

Felhívja a bíróság mindazokat, akik az elűnt életbelétéről, tartózkodó helyéről, halálának vagy eltűnésének körülményeiről, így különösen arról bírnának tudomással, hogy az elűnt a hirdetésben jelzett időn túl, még életben volt, ezt a bíróságnál a kifüggesztéstől számított illetve a hirdetésnek a „Budapesti közlöny,” c. napilapban illetve a „Muraköz” c. hetilapban történt közzétételétől számított 60 napon belül jelentés be.

Amennyiben a fenti időpontig bejelentés nem érkezik, úgy a bíróság az egyébként kiderített tények alapján fog a holtnaknyilvánítási kérelem tárgyában határozni.

Csáktornya, 1944. évi január hó 14. napján.

Dr. Csertő s. k.

kü. b.

Meghívó.

A Csáktornyai Nyilvános Közraktárak R. T.

Csáktornván, 1944. évi március hó 3. án, délután 12 órakor a Csáktornyai Muraközi Takarékpénztár Rt. Csáktornya, Szent László tér 5 szám alatti helyiségében tartja meg

52. évi rendes közgyűlését,

melyre a T. részvényeseket tisztelttel meghívjuk. Csáktornya, 1944. február hó 11-én.

Az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyv hitelesítésére két jelenlevő részvényes kijelölése.
2. Igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentések az 1943. évi üzletéről.
3. A mérleg megállapítása, az igazgatóság és felügyelőbizottság felmentése feletti határozat-hozatal.
4. Felügyelőbizottsági tagok választása.
5. Az alapszabályok 3, 15, 16, 20, 44, 47, 49 és 52. § a) nak módosítása.
6. Esetleges indítványok.

Mérlegszámla 1943. december 31-én.

VAGYON: Pénztárkészlet 1.162.54. Érték-papírok P. 47.593.—. Adósk P. 219.449.23. Berendezések P. 3.200.—. Ingatlanok P. 62.500.—. Iparvagány P. 5.800.—. Veszteség: áthozat 1942 évről P. 7.910.16. 1943 évi nyereség P. 6.456.66. Összesen P. 1.453.50. Vagy on összesen P. 341.158.27.

TEHER: Részvénytörke (2.000 drb. á 1250) P. 25.000.—. Rendes tartalék P. 1.500.—. Ingatlan értékesítéskenesi tartalék P. 24.725.—. Adótartalék P. 713.70. Hitelezők P. 198.962.29. Előadványok P. 80.000.—. Atmeneti tételek P. 10.257.28. Teher összesen P. 341.158.27.

Veszteség-nyereségszámla 1943 dec. 31-én.

KIADÁSOK: Személyzeti kiadások P. 18.850.15. Munkabérek P. 23.590.81. Üzleti költségek P. 37.074.38. Kamatok P. 33.384.03. Biztosítási díjak P. 7.537.28. Adók és illetek P. 2.146.01. Veszteségáthozat 1942 évről P. 7.910.16. Összesen P. 130.492.82.

BEVÉTELEK: Raktárkezelési díjak P. 63.345.12. Fekkerék P. 62.815.70. Földbérlet P. 100.—. Letétkapitálok P. 2.578.50. Veszteség: áthozat 1942 évről P. 7.910.16. 1943 évi nyereség P. 6.456.66. Maradvány, veszteség P. 1.453.50. Összesen P. 130.492.82.

Az igazgatóság

Jelen mérleg, veszteség- és nyereségszámlát megvizsgáltuk és mindenben meggyőzőnek és helyesnek találtuk.

A felügyelőbizottság

Hirdessen a „Muraköz”-ben

Uj MÉRLEGEK

MÉRLEGjavítások

FRANK mérlegüzem

NAGYKANIZSA

Eötvös tér 2/a.

Telefon: 509.

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 6. - P. na pol leta.
Vredništvo: Horthy Miklos-ter 6.

Csáktornya, 1944 februar 18

Politički tjednik
Zide saki petek.

MALA SVETLOST V VELKOJ KMICI

V našem zadnjem listu smo napisali našu željo, da bi se evropski narodi zbudili i da bi skup prijeli se sile proti skupnemu neprijatelju. Ve se s protivne strane pokazala mala svetlost v tej velkoi kmici.

Dva angleski visoki cerkveni človeki, dva škopi su rec podigli proti strašnomu mrcvarstvu, kaj angleski i američki i avioni delaju. Nadškop varša Clichesler je pitel vlada, je li znaju voditel naroda to, kakše stra ne kvare delaju bombaši, da je nigdor nabo moči namestiti i kulko bo to kvarenje prez pameti skodilo narodom. Ostro je odsodil te visoki cerkveni človek one strašnosti, štere su njihovi avioni vrnili, da su bombarderali varša Hamburg i Berlin. Celi svet vidi, da se tu ide za teni, da se vništi jen narod, a to pak tabor ne zahteva.

Za njim je nadškop cerkve Canterbury govoril v ime človečanstva i rekel je, da se ono, kaj su včinih z varša Hamburg, Frankfurt i Berlin, ide dalko prek one politike, šteru vlada tira.

Dobro znamo, da su te reči ostale prez poslaha i neprijatelji nikaj nabodo meniali v svojoj politiki, dale bodo bombe hitali na cerkve i klahi bodo nekrive žene i decu. Nesmo to zato spomenuli, kaj si mrti mislino, da su neprijatelji od tih reči svojih visokih cerkvenih poglavarov do pameti došli, nego zato, da se nam kaže nekše vutanie, kaj je pod zgoritim kupom evropske kulture itak ostala v pepelu jena mala islica, z šbre se bo mrti nazaj zdijel od plamen, šteri je črez jezero leta svetil ober Europe i grel naše narode.

Kajti kaj smo do ve vidli?

Naši neprijatelji, prem da su oni gizdavi bili na to, da oni nosiju kulturu po celom svetu, si delaju pravo veselje s toga, kaj moreju čim več zrušiti onoga, kaj je kultura napravila. Kaj su angleski i američki bombaši včinih v najbolje kulturim orsagim, v Nemskoj, Francoskoj i Taljanskoj, to je vrh zločeste človečje pameti i se to se i z najostrešim sodom neda dosta toško strofati. Negda sveta, da bodo te se strašnosti došle v knjigaj pred narode, one engleze, šteri bodo onda živeli bo sram zato, kakši su bili njihovi oci.

Istina, kaj si denesnji voditel s tem ne teraju čuda glavu. Lord Cramborne je dal v ime engleske vlade odgovora škopim i rekel je, da tabor more za njih hasnovito teč samo onda, ako bodo v onim varšam, de nemške tabo ske tabrike delaju, zrušili se. Z jenom rečjom, treba je zaklati se ludi i zrušiti se, kaj je taborsko, a to je celu Europu, im si evropski narodi ne delaju drugo, nego braniju se proti neprijatelju.

No, eli to nece zato se tak. Gospon lord se vkanjuvleju. Ako zatučuju celu Europu, sto bo onda mladot engleskoj gospodi, da bodo naše zenle pohajali, pokazali: glejte mlada gospoda, ovu glasovitu, prek jezero let staru cirkvu su vaši oci dali zrušiti, tu v ovim velikim cintoru počivaju oni popi, opatice, deaki, žene deca, štere su vaši oci dali zaklati samo zato, kaj bodete vi mogh večše dobičke vleči od vaših akciim, glejte, tu je negda bil lepi varš, pun srečnih ludi i vesle dece, čenes samo ciglovje, niti sišmiši si nemreju mesto najti, de bi se skrili. I to more Europa vašim ocim zafaliti. Eli čekajte, to još noje se. Kaj ste do ve vidli, to je ne samo nemška zemlja. Tu počivaju i francoski, belgijski danski i polti vam pristupeni taljanski civilni mrtvi. I te su vaši oci dali zatučiti. Ovi narodi su alduvali za vas stotine jezere soldačlje i svojega

narodnoga imetka, zato kaj su mislili, da su vaši oci istinu govorili onda, da su rekli, da je diča Engleska zato zgrabila oružje da brani male narode, a da su, jen za drugim prepali, onda njih je ostavila na cedilu.

No kaj velite k tomu mlada gospoda lordi? Kaj ne, sram vas je? V vašim visokim školam, ste se vi drugič vučili englesku povest, a prava istina je ovo. Hoho! Skoroa smo nekaj pozabili. Tu je još Poljska! Još morate poslušati, kakše dleke vam povopaju zaljani polski oboeri v Katynu. A mrti bi još i mrtvi akraneci v Vinnici steli kakšega glasa poslati pajdašam svojih vubitelov. Kaj se steplete mladi lordi? Vam ide mrti voda po hrbtu? Več vam acidu v tek kolači i teh steroza ste si spravili z neđužne evropske krvi? No ve idite lepo dimo, pak rečite vašim profesorom, naj dođu predi k nam vučiti se englesku povest i onda naj vas vučuju.

Je tak je, poštuva mi gospon lord Cramborne! Vi se jako vkanjuvlete! Bodo se našitakši, šteri bodo to se znali pripovečati vašoj mladot gospodi. Morete vi ober Europe poslati pilotov kulko očete, z smrtinimi bombami v rokami, itak nabodete dostigli ono, kaj kanite. Rano napak čim bodete evropske narode bole bantvali stem bole bodo čvrsto kak kamen skup držali. I neje daljo on den, da vam bodo vaše rečume prekrizili. Pive reporte već vam nosiju duhi omh, engleskih pilotov, šteri saki den, na više stotine z lutta dolji strliju, a druge reporte bodete dobili doma, v svojoj domovini od omh engleskih dovie i popilov, štere bodo žive ostale.

Vaši piloti su bogato plačeni englezi, šterim

je tabor samo šeft, tak ran kak i vam, amerikanči pak su gangsteri, vubiteli i drugi reštanti, šteri su za to došli sum ludi klati, kaj bi njim prveše štrofe pustili. Proti ovim staneju branitelji, šteri ne harcuvelju za peneze, ili za puščene štrofe, nego za svoje življenje, za obstojnost svojega naroda. Ovi su vidli, kak su njim zaklati žene, decu roditelje i da vas bodo te pohodili, onda nabodete meli posla z ljudmi, nego z oroslani i tigriši, šteri braniju svoje mlade.

I onda, da bodete vi lord Cramborne stali v Londonu na porušenom starinikom, Tower zvanom turnu i bolete gledati, kak okoli ciglove pobiraju, onda pozovite okoli sebe engleskoga naroda, denite v kraj svojega oštroga glasa i z milim glasom mu rečite one reči, štere ste rekli vašim škopim, nego obrnite je napak: „Nemška more tabora hasnovito voditi samo onda, ako bodo v onim varšam, de engleske taborske fabrike delaju, zrušili se. Ne gledj se na to, čj z jenom fabrikom prepadne pet cerkev, osem škol i dva špitali I to neje važno, kaj mora hmetri deset jezer žen i dece samo za to, da se dve jezere delavcam pošel zastavi. Takši ti je tabor, poštuva mi engleski narod“. Kaj vam bo za odgovor dal on narod, šteroga i vi vodite, to mi nebi radi pošušali, niti pak nesmo toga želni.

Ali kak smo napre rekli, živi pod pepelom još iskrice evropske kulture. Dva engleski škopi govorili su po božoj volji, da su se postavili proti engleskoj zločestoci. Bog nabo dozvolil, da bi prepala ona zemlja, šteri si je sam stvoril za svoju diku, samo zato, kaj bi si neštetni gladni i pređušni napunili s penezi svoja vreća. S te iskre bo se zdijel velki plamen, Europa bo nazaj zavzela ono mesto, štero njoj pripada, a lordi Cramborni i njihovi vraži pajdaši pak bodo odisli ta, de njim je mesto, — v pekel.

Sp.

Velika sesija Zalavármegyije

Važen govor vitéza grofa Teleki Béle főispána

Varmegyinski zastupnici Zala varmegije su ov tjeden meli svoju velku sesiju, na šteroj je vitéz grof Teleki Béla,

főispán držal velkoga govora, v šteromu je med više toga rekel i ovo:

Obskrba z obuteli

Minister za obskrbu naroda i vladin komišar za gospodarenje s kožom su obečali, da se bo nekaj više kože i bakančov vun dalo, pak stoga bo se moglo gospodaram još ovo leto nekaj više dati. Za drugo leto, da bude zišla bolša obskrba z kožom, opravom i železom, onda

bodo i gospodari dobili više toga, eli samo tak, ako bodo se i gospodari trsili spunjavati svojih dužnosti nutri davanja za orsag, kajti samo tak more država spunjavati zahteve gospodarov ako i oni zvršiju svoje dužnosti.

Nutri davanje

Za to veli főispán, da kak kontrola januara meseca kaže meniši gospodari su krušno zrnje zvršili, nego pre mašči i slobodnom zbiranju su dužni ostali. Ran tak su i veški gospodari pre tem dužni ostali. Na žalost,

još se navek najdeju takši grun-ti, de se prek sil navukov još

navek slabo gospodari i bo treba oštro pretisnuti, kajti nečeju zvršavati svoje dužnosti nutri davanja.

Moral je főispán, zbog toga napraviti korake v jarasu Alsólendva, Csáktornya i Perlak, kajti tu je najslabeše nutri davanje.

Pomoč soldačkim familijam

Lanjško leto je főispán v ime taborske pomoči vun dal 32,700 pengő.

Poživje főispán naroda varmegije, da je taborske familije ne smeti napusti-

ti. I v našoj varmegiji imamo dosti taborskih familiji, ove je treba podpirati i pokazati njim zafalnost za to, kaj su alduvali krv za domovinu.

Gasparich Márk Kilít dobi kipa

Nasega velkoga, megyimurskoga, narodnoga močenika bodo zmalali i njegovoga kipa bodo postavili v velkoj sali varmegyinske hiže.

Na kipu bode zapisano, da je zmalan na spomen velkoga močenika Megy-

murja i da je postavljen na spomen 1941. apriliša 16-ga, da se je Megyimirje povrnuo.

Viceispan je tulikajše naglasil da v današnje vreme saki človek mora donesti aldova za domovinu.

Lažni radio glasi

Magyarski radio daje na glas, da na radio Budapest I, osobito na večer ob 9 vur 40 minut, pre magyarskom davanju, se nekštrajnski radio, s zvunjškoga orsaga, meša i kriči nutri sake fele proste reči, a stem oče naše ludi zapelati.

Zato se s službene strane opomenuje na to ludi, šteri poslušaju radio Budapest I., da osobito na večer od 9 vur 40

minot, kaj se za vreme magyarskoga davanja, strajnski radio meša i smica grde reči, to neje nikaj drugo, samo to, da oče puntati naroda s temi lažljivimi glasi i to neje smeti gori brati.

Več su napravljeni koraki s tehničke strane, kaj se te strajnski radio na bo mogel mešati v naša davanja.

Gyöngyös topánka

Predstava purgarske škole

Več smo čudapot rekli, da je naša najljubša jako vredna, samo joj treba dati priliku i dobre voditele, jako rada se vuči.

V sobotu na večer su naši deaki purgarske škole predstavili v velkoj sali Zrinyi hotela jedno pripovest „Gyöngyös topánka“. Zginuli su z gyungyi našiti solci kraljevske frajlice, jen šostarski inuž je donesel nazaj i dobil pol kraljevstva i kraljevku frajlu za ženu.

Kraljevku frajlu je igrala Ovesar Györgyi, vučeniča IV. razreda, selska pučica z Szent Rokusa. Otec je polodelec ima sedem dece i poleg sih poteškoč ima srce za svoje dete i da ju školati. Györgyika je tak lepo igrala, da su ludi ne dospeli došti gledati.

Šostarskoga inuša je igral Videcz Ferenc, deak IV. razreda, sin krcmara v Miksaváru i kak je dober bil za inuša, tak je potli i kak kraljevski zet bil na svojem mestu. Toga dečka smo već višepot vidli predstavlati. Jako dobro zna verše deklamerati, mužiku igrati, i plesati navek je dobil poľale. Pravo vesje svojim roditelam.

Šostaršter je bil Kocian Anjal deak IV. razreda, sin občine Kisszabadka, tulikajše polodelski sin. Velke komedie je špilal, da ga njegva

žena s tenčarom nagajala i čuđe su se mu smejali.

Stari kralj je bil Grabar Branko, deak IV. razreda. Zlatna koruna na glavi, beli lasi, bela brada, čelni kepeniek i pipa v zobi. Pravi stari kralj je bil.

Bite su i druge figure i jko lepo fantazie.

Tak je bila lepa predstava, da su in morali šestpot igrati. V sobotu na večer i v nedelju i v ponedeljek dvaput.

Magyarske škole ne tiraju politiku, nego doja doci znanost i kulturu. Profesorji ne pitaju, k šteri strajnski spada tvoja japa, nego vučuju decu na ono, kaj bodo v življenju nučali i na vroču ljubav za magyarsku domovinu, štera nam da blažno življenje.

Zato naj naši selski ludi, šteri imaju spametnu decu z dobrom glavom, naj je ne zakonaju v selsko življenje, nego naj je pustiju dale. Dober deak je dika svojim stereš m i svojoj domovini. Ludstvo raste, a zemla ne raste, saki človek nemre s plugom žveti. Šteri je stvoren za to, naj postane pop, notariuš, muučitel, trgovec mešter. K čemu ima volu i tak naj služu svoju domovinu na diku svojih stareših.

Taborski glasi

Sovjetska fronta

Z nemške službene strane čujemo ovo:

Nemške trupe su do ve sigdi zadržale frontu i kak god se neprijatelj napinjao, nigdi neje mogel frontu pređeti. K semu tomu je nemška komanda nučala samo one trupe, štere su stalno na frontu i jako malo de je vložila rezerve.

Neprijatelj je prez milosti tirao svoje trupe v oženi, to nabole dokažuju njegvi velki zgubički v ludstvu i materijalu, a na suprot tomu su nemški zgubički jako mali.

Nemška ima svoju velku rezervu v soldaci, štera je jako dobro znanstvana i spravljena z najpošom oružjem. To rezervu bo nemška komanda vložila ondi, da bo dočel velki den obrečuna.

Velke bitke pre varašu Vitebsk i Dubno

Druga bitka pre varašu Vitebsk trpi već više dnevoj. Južno i severno od varaša su sovjeti vložili velke snage zbog toga, kaj bi nemške trupe v kleče spravili i vnušili. Bilo je čuđa taborskih kol i pešicke soldacije i napravili su strajnu šturmu. Nemci su je zadržali i napravili proti ofenzivi i sovjeti su pristupeli takše zgubičke, kaj su se ne mogli hapiti novu šturmu delati. Nemški teški šturki su sigdi spređili bolševike, da bi mogli nove trupe skup spraviti.

Na ovoj frontu su bolševici, črez jako kratko vreme, ostavili na pola prek 100 taborskih kol i prek 6000 mrtvih.

Od varaša Čerkaši na zapadnu stran su nemci na 10-15 kilometrov globoko vdrlu v sovjetske linije, ta su bile jako bitke. Nemški higršiši teslu taborska kola su doji postrelala 52 sovjetska taborska kola a čuđa njih su tak postrelali, da se gibati nemreju.

Južno od varaša Dubno su sovjeti dali svojim konjanikom čuđa taborskih kol na pomoć. Nemci su njim zašli na stran i takšega ognja napravili kaj su sovjeti čuđa krvi, kol materijala morali ostaviti na placu i ođebzati proti ishodu.

Velke bitke su pre varaša Zsaskov, Čerkaši i Sepetarka, eh sigdi ideju nemci s šturmom na neprijetela.

Engleska fronta.

Nemški bombaši ober Londona

V nedelu na večer — čuje Nemška Telegrafška Kancelarija — su nemški taborski bombaši pohodili glavnoja engleskoga varaša Londona. Hteli su doji okno čuđa bombi među niuti i najvećke i videli je bilo velke i široke ognje. Engleski štiti su jako branili, ali nesu mogli spređati nemške bombace.

Zvon Londona su nemci i druge varaše obložili v južnoj Engleskoj i pospali z bombami.

Talijanska fronta

Nettuno, velko grobje engleskih i američkih trup

Tu tjeđe je, kaj su neprijeteli pre varašu Nettuno zisti na silbu z mlu, da zaokružuju i vnušuju nemce i marširaju v Rom. Ailjuvali su ladje, ludstvo, materijal i nit z jednim korakom napre. Poog engleskih, pokazale su se i američke trupe, nemci već imaju i takše zarobljenike, do ve su te mel v rezervu, ali kak su se engleske divizije strošile, morali su i ovi napre. karu englezi su već se trupe vložili, štere su tam imeli.

De englezi kaj očuju, nemški teški štuki z bregov nju se zrušuju. Zadnje dneve su neprijeteli zgubili prek sto oklopljenih taborskih kol i 4000 soldatov su nemci vložili.

Tak se vidi, da su tu neprijeteli napravili sebi školu, kak bo zgleđala druga fronta, za šteru se već na leta grođu da ju bodo napravili vdlen po Evropi od severa do juga. Nettuno je malo mesto, kratka fronta, a neprijetelški zgubički velki. To je samo za koštati i stoga se englezi i amerikanci moreju navučiti, kaj njih čeka na dušjoj frontu.

Kakše je življenje v Horvatskoj

Naši sosedu horvati imaju velku narodnu nesreću i žalost. Brat z bratom se bije, a sto trpi od toga? Sam narod! Ne moči živeti na seli, niči v varašu. Na seli ga ne soli, cukora, vracva, dohana i sega drugo, kaj se pre hiži nuca, a v varašu ga ne hrane. Moka jenim i moka drugim.

Ve, da već trgovina nikak nejde, ludi su se spravili na menjbu. Saki menja ono kaj ima, za ono, kaj mu je treba. Za sto kil zrnja, eli kuruze, eli 50 kil bazola, eli 500 kil krompera, eli 100 litri mleka, eli 6 kil putra, eli sira, eli štiri kile mleče moči je dobiti.

200 cigarettinov, eli tulko dohana i papere i štiri škatule šibice, eli pak sto cigarettinov i

dve škatule šibice i dve i pol kile soli, eli dve kile cukora. Gukora najrašu daju za svamsku mašču.

Tak je i pre drugoj robi. A kaj bo menjal on, što na grošu živi. Kaj bodo menjali stromarički delavci, šteri nemaju zemle i nemaju tulko penez, kaj bi mogli cukora i dohana na štere kupiti.

Fala Bogu prinasa ga za to ne reči. Saki človek ima svoienja fakčeta kruha, negdi i koluča i ne mora za to sem-tam škabati i nonjati. Nasu Magyarske Domovinu se briga za saloga i naskiromaskešega človeka. Na kolenu moramo Boga zalatiti, da nas je nazaj dočelal.

Kaj se more novinaru pripetiti

Vurednik jednih domačih novin sedi pre obedu i dojde k njemu jen mladi človek, da se oče žnjim spominati.

Vurednik zide vun, mladi se predstavi, ja sam te i te.

Jako me veseli, kaj bi šteli od mene?

Očem vam reči Gospon Vurednik, ja se nesem skončal.

I to me veseli, eli za kaj ja to moram znati?

Za to, kaj ste pisali v novine da sem se ja

skončal,

Ne ste vi te i te z onoga mesta? Jesem, eli nesem se skončal i prošim Vas, denite to v novine, kajli meni je krivo, da me moji poznati pitaju: „Kaj si se ti ne skončal?“

Vurednik sir lo gleda, on je ne vučen kakše god burasštoje v novine deti i ide za tem, kak se to moglo pripetiti.

Skazalo se vun, da su v tom selu bili dva mladi dečki istoga imena i cone, jen se za istu skončal a ludi nesu znali, šteri je pokojni, pak su zato ovoga pitali, kaj si se ne skončal.

Nagykanizsán

Nagy választékban kaphatók

divatos női télikabátok

bundák,

elegáns kész nőruhák

meleg pongyolák

KAJ JE NOVOGA?

— **Novi vitezi v Megyímurju.** Kapitan Vitezke Stolice v Zalaegerszegu je pok više megyímurjskim junakam dal na glas, da njih je Vitezki Red našel za vredne, da se gori zemeju med viteze.

Prisega je bila odredjena za februar 14-i, eli zboj hodoga vremena su samo dva došli. Baksza Ferenc vitez z Belice, je ne mogel preseći, kajti njegva molba za premembu imena još neje rešena. On bode potli, z drugimi vitezi prisegel.

Székely Jenő ezredes, kapitan Vitezke Stolice je z lepim govorom pozdravil nove viteze.

— **Melinskoga tata su prijeli v Dráva-diósu.** Dojcsics Ferenc, 20 let staroga mladoga dečka su vlovili pre tathini v melinaj. Na Dravi je črez oblok zašel v Dodlekov melin i vkral je 80 kil kuruzne mele. Ran tak je vdrl v Markunicsov melin, eli pre tretji tathini su ga vlovili. S kvizacijom se pranašlo, da je Dojcsics pre kradji imel pajdaša i človeka, što je skradjeno blago kupoval.

GLASI JARAŠA PERLAK

— **Žalost familie Premuš.** Februara 5 ga, hmrla je v Perlaku, 81 leto stara dočica Kosák, rodjena Premus Rozalia. Roditelji njeni su bili vugledni purgari velke občine Perlak, pokojni Dr Premus Domonkos, predi kamonik, potli posvećeni biskup v Zagrebu pak je bližnji brat i pokojnica je još bila zadnja živa sestra pokojnoga biskupa.

Februara 6 ga su ju zakopali z velikim sprevedom. Pokojnu stariču poštuvali su si farmaki i tak su ju i na zadnjem potu sprevedili cela fara i sosedna sela.

Familia Premus se največ pokazala kak zastavnik katoličke crkve. Zvon biskupa dala v megyímurju i druge duhovne pastire. Med nj-

mi je i Kosák Pál plebanoš na Belici, on je s pokojnicom zgubil svoiu mater.

Bog daj pokojnici vekivečnoga počinka, a familiji pak milost pre srcu, da podnese svoju žalost.

— **Sin Perlaka, magyarski navučitel hmrl je v varašu Helsinki, v Finskoj.** Ove dneve smo dobili glasa, da je Herman Ernő navučitel, sin pokojnoga Herman Jánosa, negdašnjega krčmara v Perlaku, hmrl v dalekoj zemli, v Finskoj, v varašu Helsinki. Kakša sodbina je toga magyarskoga navučitelja spravila v Finski orsag, i s kakšim zrokom je moral smrt podnesti dalko od svoje domovine, ne smo mogli zazvediti.

— **Prijeli su švercara s petroljomom.** Sztubicsar Ignác, bogati gazda v Perlaku, ima i mašinu za mlatti, je štel po svojem človeku, dva lagve petroljoma prešvercati dati prek granice. Toga petroljoma je dobil od vlasti zato, kaj bi s traktorom zemle oral. On je petroljoma vun skupil i dal loringašu 200 pengő, nei ga pe-la prek granice. Foringaša su žandari vlovili i on je onda se povedal.

Sztubicsarov greh je stem vekši, kajti petroljoma je dobil za oratvu, a to je jako važno za narodno gospodarstvo, on pak ga štel ponucati na taksem grešnom potu i na kvar orsaga.

Gospodarstvo

Nekaj za gorične gospodare Peronospora

Fala Bogu već par let se prinas peronospora ne prevuč jako pokazala. Ve, v taborsko vreme, da ga malo galica, moramo i sami biti trsu na pomoč, da ga obranimo od peronospora.

Peronospora, kak i sakim drugim, sklodivim glivam je največji neprijatelj sunce. Svetlo i vroče sunce najbolje sfonda toga betega s trsa.

Za to meramo trsu dati dosti lufta, da ga sunce more obiditi. Gosti grmi, prem č je dež-govno vreme, direkt povaju peronosporu. Pajnože doli pobrati, čim više pleti trsa, kaj bo več lufta i sunca. Te pajnože i onak samo za-badav vlečeju trsa i de ga čuda toga, tam je slab rod.

Gorični funduš mora navek rahi biti, za to okoptati kak najvisepot, rahia zemlia lahko pje vodu, a na trdi zemli voda stoji, sopot se med trsom i se to pomaže peronospori.

Dobro je listie posipati s pepelom i to ču-da hasni, pepel je oster i zakole čuda nesnage na trsu.

Spricati ve, da je treba jako šparati z galicom, samo onda, da je več sila i nigdar ne, da se k dežju spravla, kajti dežy galica doli spravi i onda smo za badav spricati.

Megyímurška vina su negda bila jako glasovita. Naša je dužnost, da našim goricam nazaj spravimo dobrega glasa.

Kak se imaju marha nutri dati

Kancelaria za Obskrbu Naroda je odredila kak se ima marha za klati nutri dati do juliuša 30 ga.

Naipredi se pobira ona marha, šteri su lu-di sami ponudili. Pod rekviraciju spadaju samo ona marha, štera su stareša od 2 i pol leti i ne vagneju menie od 250 kil.

Od 700 kil teškeše marše se računju z dvo-je, 600-700 kil teško za poldrugo, 400-600 kil

Proda se

mašina za sejati

Za kuruzu i se vrsti drobnoga žitka, za deteličino seme, na 15 redov, duplit cevi s aparatom za sejati umetnoga gojja. Eksterni štel za kuruzu sejati na 4 rede. Za cenu i atres pitaji v vuredništvu Megyímurjskih novin.

teško za jeno marše, a 250—400 teško za dve tretine maršeta.

Ako je štero marše mlajse od 2 i pol leti, a ima vagu prek 250 kil i vala za plod, onda po dozvoli gospodarskoga inšpektora, takše marše trgovac nesme nutri pobrati.

Oslobodjeni

od rekviracije su biki za plod, šteri imaju engdečlya, onda ona vozna marha, štera su pre gospodarstvu za sigurno potrebna i one dojne i bre-je krave, čiji gazdi točno davaju mleko, na kul-ko njih zakon veže.

Do majuša 31-ga je moči prositi premie za nutri davanje

Minister za obskrbu naroda je dal vun naredbu, da on gospodar, šteri je svoju dužnost nutri davanja zvršil prek onoga, kak je obvezan, dobi premiu. Molbenicu za premiu dobiti je treba nutri dati do majuša 31 ga i to, isti gospodar more samo jemopt prositi.

Potli toga termina pre občini takše molbenice već ne moči nutri dati i ako se de što najde, da ima pravo na premiu, to se bo službeno kontroleralo. Občina bo do juniuša 30-ga prekontrolerala, jeli je saki gazda zvršil dužnost nutri davanja i bo spisala vun one, šteri su prek dužnosti nutri dali i najkesne do juliuša 31-ga dobi-ru te gazdi na glas.

Od sakiš 100 pšeničnih jedinice (se jeno kakše zrnje je nutri dano) se dobi 11 P. 33 f. premie. Manjšie premie od toga prositi ne moči, kajti takše male premie se bodo službeno kontrolerale. Da šteri gospodar molbenicu nutri da, mora meči sobom gazdinsku knjigu i se kuplene i prodane dokumente.

Ista ova naredba je odredila i penezne strofe za one gospodare šteri nabodo spunili dužnosti nutri davanja.

Občina bode popisala se one gospodare šteri nesu spunili svoje dužnosti nutri davanja i to bodo od juliuša 15-ga vun složeno črez 15 dni za pregledati.

Gospodar mora do 8. dneva, od zadnjega dneva vun zlaganje dokazati, zakaj neje spunil svoje dužnosti nutri davanja. **Ako gospodar to nemre dokazati, vlasti ga bodo prez dalnjega odsodili na penezni štrof.** Proti tomu sudu bo moči apelerati na komišara za obskrbu naroda (foispana).

Jeli sam platil za novine?

Köbányai Polgári Serfözde

murakozsi egvedarustaja, ugyszintén

PETÁNCI ÁSVÁNYVIZ főraktára

glavno skladišče PETANSKE kisele vode

Csáktornya, Kossuth L. u. 1 sz. alatti

nyitrai MRÁZ TIBOR

Csáktornya, Kossuth L. vulica br. 1.

telephelyiségét ÁTHELYEZTE
A ZRINYI VÁR BELSŐ UDVARÁBA.

je svoje skladišče i magazine **PREMESTIL V ZNUTREŠNJI DVOR ZRINYI GRADA** (Staroga grada)

